Αθύρας Δαμοκράνεια 1042 μ.Χ. 90

επί Κωνσταντίνου του Μονομάχου.

« . . . επειδή δε καιρός, ως έφημεν (Κωνσταντίνος ο Αρτοκλίνης) [Μιχαήλ crossed, Κωνσταν- above] ο Καλαφάτης) καθεξαίσθη φαρμάκω, ο ρηθείς Μονομάχος και τω θανάτω σμήνικας προς θρό-
νον ενεκρίθη τη βασιλίδι. ήχθη ουν προς τον
άρχοντα του Αθύρας (sic) διακείμενον ναόν
του αρχιστρατήγου τον εν Δαμοκρανεία· και
σταλείς Στέφανος εις των θαλαμηπόλων
ευνούχων της βασιλίδος ο Περγαμηνός απο-
διδύσκει μεν αυτόν την ιδιωτικήν στολήν, αμ-
φιέννυσι δε πορφυρίδα βασιλικήν, και δρό-
μωνι εμβιβάσας άγει προς τα βασίλεια. ώ τι-
νι αχθέντι συνάπτεται ες κοινωνίαν γάμου
η βασιλίς . . »

Σ. Κεδρηνός Τ. Β΄. σ. 542.

« επεί δε έφθασε (Γεώργιος ο Μανιάκης ο στασιά-
σας και εαυτόν βασιλέα αναγορεύσας) άλλοι μεν
τ κεφάλαιο τω στρατώ, αμφοτέρων αυτός ο βασιλεύς
Κωνσταντίνος) ας είχε δυνάμεις, στρατηγόν αυταίς επιστή-
σας αυτοκράτορα τον Σεβαστοφόρον Στέφανον τον εν Δα-
μοκρανεία τα της βασιλείας ευαγγέλια τότε διακομίσαντα . . . »

σ. 548.

1042 μ.Χ. Ναὸς τοῦ Ἀρχιστρατήγου(1) ἐν Δαμοκρανείᾳ

« . . ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνος, ὡς εἴπομεν, [Κωνσταντῖνος ὁ Ἀρτοκλίνης] κατεφθάρη φαρμάκοις, ὁ ῥηθεὶς Μονομάχος καὶ τῷ θανόντι ὁμότιμος πρὸς τρόπον ἐνομίσθη τῇ βασιλίδι, ἦλθεν οὖν πρὸς τὸν ἄγχιστα τοῦ Ἀθύρου (sic) διακείμενον ναὸν τοῦ ἀρχιστρατήγου τὸν ἐν Δαμοκρανείᾳ· καὶ πεμφθεὶς Στέφανος εἷς ἐκ τῶν θαλαμηπόλων εὐνούχων τῆς βασιλίδος ὁ Περγαμηνὸς ἀποδιδύσκει μὲν αὐτὸν τὴν ἰδιωτικὴν στολὴν ἐνδιδύσκει δὲ πορφυρίδα βασιλικήν, καὶ δρόμωνι ἐμβιβάσας ἄγει πρὸς τὰ βασίλεια· τῇ δὲ αὐθεντρίᾳ συνάπτεται εἰς κοινωνίαν γάμου ὁ βασιλεὺς . . . » Σ. Μεσαιων. Β. Τ. Β'. σ. 542

(1) Τὸν ναὸν τοῦτον ὁ Κ. Schlumberger ἐν Βυζ. ἐποποιίᾳ Ζωὴ κ. Θεοδώρα ἐν σελ. 478 ὀνομάζει τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

92

Ναὸς Ἀρχιστρατήγου ἐν Δαμοκρανείᾳ

Ἀθύρας Δαμοκράνεια 1042 μ.Χ.

ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου.

α . . . ἐπειδὴ δὲ κατέφυγεν, ὡς ἔφθημεν (~~Μιχαὴλ~~ Κωνσταν. Γ. Κεδρηνὸς
ἤτοι ὁ Ἀρτοκλίνης)
ὁ ~~Καλαφάτης~~) καθῃρέθη βασιλεὺς, ὁ ρηθεὶς Τ. Β΄. σ. 542.
Μονομάχος καὶ τῷ θανάτῳ ἐκκλίνας πρὸς τό-
πον ἀνοιχθεὶς τῇ βασιλίδι. ἤχθη οὖν πρὸς τὸν
ἀρχὴν τοῦ Ἀθύρας (sic) διακείμενον ναὸν
τοῦ ἀρχιστρατήγου τοῦ ἐν Δαμοκρανείᾳ· καὶ
εὑρεθεὶς Στέφανος εἷς τῶν τῷ θαλαμηπόλῳ
εὐνοῦχος τῇ βασιλίδι ὁ [illegible] ἀπο-
διδράσκει μὲν αὐτὸς [illegible] σχῆμα καὶ
[illegible] τριήρει [illegible] καὶ [illegible]
κῶπι ἐμβιβάσας ἄγει πρὸς τὴν βασιλίδα· ᾧ τι-
νι ἀχθέντι συνοικεῖν [illegible] γάμου
ἡ βασιλίς . .

Μεταπέμπεται ἡ βασιλὶς (Ζωὴ) ἀπὸ τῆς ἐξορίας Κωνσταντῖνον τὸν Μονομάχον, παρὰ τοῦ ὀρφανοτρόφου τὴν νῆσον Μιτυλήνην κατακριθέντα οἰκεῖν διὰ τὸ παρὰ πάντων φημίζεσθαι ὡς μέλλει κρατῆσαι τῆς βασιλείας. . . ὁ εὐθὺς Μονομάχος πρὸς τρόπον ὡμίλησε τῇ βασιλίδι. [Γεώργιος Κεδρηνὸς 2, 542]

Ἤχθη οὖν πρὸς τὰ ἄχυρα τοῦ Ἀδάμ διακείμενα καὶ τοῦ ἀρχιερατεύσαντος τοῦ ἐκ Δαμοκρανείας καὶ περιφανὴς Στέφανος ἐπὶ τῷ τῆς θαλάσσης ... εὐνούχου τῆς βασιλίδος ὁ Περγαμηνὸς ἀποδιδύσκει μὲν αὐτὸν τὴν ἰδιωτικὴν στολήν, ἀμφιέννυσι δὲ πορφυρίδα βασιλικήν, καὶ δρόμωνι ἐμβιβάσας ἄγει πρὸς τὰ βασίλεια.

Ὤφειλεν ἀληθῶς συνάπτεσθαι ... γάμον ἡ βασιλίς, τῆς ἱερολογίας γινομένης παρὰ τοῦ π[illegible] πρεσβυτέρου τῆς Νέας, ὃς ... ὑπεράξιο, τὰ τότε [illegible] ... ἄγαλμα, τοῦ ... Στέφανος δὲ ... [illegible] ...

Αὐτὸς δὲ (ὁ Γεώργιος Μανιάκης ἐν Ἰταλίᾳ) αὐτῷ διάδημα περιθεὶς καὶ τὰ τῆς βασιλείας παράσημα ἀναλαβὼν ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς καὶ πλοίοις ἐμβιβάσας τὰς δυνάμεις στρατοπεδεύεται ἐν Βουλγαρίᾳ. τοῦτο γὰρ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν ταραχῇ οὐ τῇ τυχούσῃ ἐνέπεσε καὶ ..... ἀμηχανῶν καὶ ἄλλας ἀγείρει δυνάμεις, καὶ στρατηγὸν αὐταῖς ἐπιστήσας αὐτοκράτορα τὸν σεβαστοφόρον (sic) Στέφανον τὸν ἐκ Δαμοκρανείας τὰ τῆς βασιλείας ἀγγέλια τούτῳ διακονήσαντα, ἐκπέμπει κατὰ τοῦ ἀποστάτου. [σ. 549]

Καὶ συναντῶσι τὰ στρατεύματα κατὰ τὸ χωρίον Ὀστροβὸν ἐν τῷ Μαρμαρίῳ, καὶ συμπλοκῆς γενομένης τρέπονται οἱ περὶ τὸν Στέφανον, αὐτοῦ τοῦ Μανιάκη προηγουμένου καὶ τὰς φάλαγγας διακόπτοντος. Καὶ αὐτὸν ὡς βασιλέα εὐφήμουν. Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγένετο,

(ἀκολουθεῖ)

αἰφνιδίως ἐκ τοῦ ἵππου πεσὼν οὕτως ἀπέθανε, μηδενὸς φανέντος τοῦ τοῦτο δράσαντος· εὑρέθη γὰρ ἔχων κατὰ τοῦ στήθους καιρίαν πληγήν. Τούτου δὲ γνωσθέντος τῷ ἐναντίῳ στρατεύματι, ἀποτέμνεται μὲν ἡ κεφαλὴ τοῦ Γεωργίου, συλλαμβάνονται δὲ καὶ πάντες οἱ αὐτῷ συναράμενοι, ἅμα τῇ πτώσει τοῦ ἀρχηγοῦ τὰ ὅπλα ῥίψαντες καὶ ἑαυτοὺς ἐγχειρίσαντες.

Καὶ τῷ μὲν βασιλεῖ ἄγγελος ἐπέμφθη κομίζων τὰ εὐαγγέλια τῆς νίκης, εἰσῄει δὲ μεθ' ἡμέρας τινὰς καὶ ὁ Στέφανος τὴν κεφαλὴν ἄγων τοῦ Μανιάκη καὶ τοὺς ἁλόντας ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ διὰ μέσης τῆς ἀγορᾶς θριαμβεύσας προηγουμένης τῆς κεφαλῆς ἄνωθεν δόρατος, μετὰ τῶν ἀποστατῶν ὄνοις ἐποχουμένων, αὐτὸς ὄπισθεν ὑψηλῷ ἵππῳ λευκῷ ἐφεζόμενος.

(25) Imperii sibi delati nuntium σεβαστοφόρον nomine remunerabant Graeci imperatores, quasi qui Augusti dignitatem obtulisset. Moris usum in Stephano manifestat auctor, et σεβαστοφόρου appellationis causam indicat eo quod τὰ τῆς βασιλείας εὐαγγέλια τούτῳ διεκομίσατο· Zonaras eo quod imperii insignibus illum ornasset.

Goari: notae
[illegible] P.G.
v.122 σ. 232

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημοκρατικα

Ἀγνοχῶν ἃς εἶχε δυνάμεις (Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος), | Γεωργίου τοῦ Κεδρηνοῦ Σύνοψις Ἱστοριῶν.
καὶ στρατηγὸν αὐταῖς ἐπιστήσας αὐτοκράτορα
τὸν Σεβαστοφόρον Στέφανον τὸν ἐν Δαμαρματία τὰ
τῆς βασιλείας εὐαγγέλια τούτῳ διακομίσαντα, ἐκπέμπει
κατὰ τοῦ ἀποστάτου (Μανιάκη ἐν Βουλγαρίᾳ).
καὶ συναντῶσι τὰ στρατεύματα κατὰ τὸν Ὄστροβον ἐν τῷ
Μαρμαρίῳ, καὶ συμπλοκῆς γενομένης τρέπονται οἱ περὶ τὸν
Στέφανον, αὐτοῦ τοῦ Μανιάκη προηγουμένου.
ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, αἰφνιδίως ἐκ τοῦ ἵππου πεσὼν οὗτος
ἀπέθανε...
τούτου δὲ γνωσθέντος τῷ [illegible] στρατεύματι, ἀποστρέψαντες μὲν
[illegible] Μανιάκη [illegible] δὲ
καὶ [illegible] οἱ αὐτῷ συναράμενοι [illegible] τῇ πτώσει τοῦ ἀρχηγοῦ τὰ
ὅπλα ῥίψαντες καὶ ἑαυτοὺς [illegible]σαντες.
καὶ τῷ μὲν βασιλεῖ ἄγγελος ἐπέμφθη κομίζων τὰ εὐαγγέλια
τῆς νίκης, εἰσῄει δὲ μεθ' ἡμέρας τινὰς καὶ ὁ Στέφανος τὴν
κεφαλὴν ἄγων τοῦ Μανιάκη καὶ τοὺς κρατηθέντας ἐν τῷ
πολέμῳ. καὶ διὰ μέσου τῆς πλατείας θριαμβεύσας προηγουμένης
τῆς κεφαλῆς ἄνωθεν δόρατος, καὶ τῶν ἀποστατῶν ὄνοις
ἐποχουμένων, αὐτὸς ὄπισθεν εἵπετο, ἵππῳ λευκῷ ἐφεζόμενος.
καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν Μανιάκην τοιοῦτον εἰλήφει τέλος.

Ἰουλίῳ δὲ μηνὶ τῆς ια'. ἰνδ. κατηγορηθεὶς Στέφανος ὁ σεβαστοφόρος ὡς
ἐπιβουλεύων τῷ βασιλεῖ καὶ βασιλέα βουλόμενος ποιῆσαι Λέοντα πατρίκιον
καὶ στρατηγὸν Μελιτηνῆς, τὸν υἱὸν τοῦ Λαμπροῦ, καὶ ὁ μὲν Στέφανος τῶν
ὑπαρχόντων γυμνωθεὶς καὶ μοναχὸς ἀποκαρεὶς ἐξωρίσθη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ